

Juni 2007

Sagsnr.: 07/11325

Udbudspolitik for varer og tjenesteydelser i Region Syddanmark

**Region
Syddanmark**
Damhaven 12
7100 Vejle

UDBUDSPOLITIK FOR VARER OG TJENESTEYDELSER I REGION SYDDANMARK.....	1
1. INDLEDNING	2
1.1 Ordliste.....	2
2. FORMÅL MED UDBUDSPOLITIKKEN	3
3. PROCEDURER FOR POLITISK BEHANDLING	4
3.1. Udlicitering af opgaver, som hidtil har været udført af regionens ansatte	4
3.2. Udbud af opgaver, som ikke hidtil har været udført af regionens ansatte	4
3.3 Varekøb	5
4. OPGAVERNS EGNETHED TIL UDLICITERING	5
4.1 Myndighedsopgaver	5
4.2 Konkurrenceforhold	5
4.3 Strategiske hensyn vedr. udlicitering	5
5. FORMER FOR UDBUD/TILBUDSINDHENTNING OG.....	7
MARKEDSAFPRØVNING.....	7
5.1 Former for udbud/tilbudsindhentning	7
5.2 Former for markedsafprøvning	9
6. UDFØRELSE AF OPGAVER FOR ANDRE OFFENTLIGE.....	11
MYNDIGHEDER.....	11
7. RAMMER FOR BESLUTNING OG GENNEMFØRELSE AF UDBUD.....	12
7.1 Løbende vurderinger	12
7.2 Krav til organisering	12
7.3 Kontrolbud.....	13
7.4 Vurdering af tilbud	16
7.5 Sociale klausuler	16
7.6 Arbejdsklausul	16
7.7 Miljøkrav	17
8. MEDARBEJDERFORHOLD	17
8.1 Inddragelse	17
8.2 Vilkår.....	17
9. OFFENTLIGHED OM UDBUDSFORRETNINGER	19
10. OPFØLGNING.....	19
10.1 Kvalitetskontrol	19
10.2 Opfølgingsredegørelse	20

1. Indledning

Udbudspolitikken indeholder Regionsrådets holdninger til og beslutninger om, hvordan udbud skal gribes an i regionen, ligesom den er et element i regionens tilrettelæggelse og styring af udviklingen af de opgaver, som regionen varetager.

Udbudspolitikken er udformet med sigte på håndteringen af større udbudssager, og de beskrevne principper og retningslinjer kan tilpasses, hvor der er tale om udbud af opgaver af begrænset omfang.

Regionsrådet kan konkret træffe afgørelse om fravigelse af de retningslinjer, som er fastlagt i udbudspolitikken.

Uanset at varetagelsen af en opgave overlades til en ekstern leverandør, har Region Syddanmark over for de regionale borgere fortsat ansvaret for den måde, opgaverne varetages på, og den service/kvalitet, der tilbydes. Regionen er således forpligtet til at foretage den fornødne opfølgning på de udliciterede opgaver til sikring af de ydelser, regionen er ansvarlig for.

1.1 Ordliste

I denne udbudspolitik anvendes følgende definitioner:

Udbud: En betegnelse for en proces, hvor eksterne leverandører gives mulighed for at afgive tilbud på en opgave eller vare til Region Syddanmark.

Udlicitering: En betegnelse for, at en opgave, som hidtil har været udført i Region Syddanmark, overgår til en ekstern leverandør.

Kontrolbud: En opgørelse af, hvad den nuværende produktion har kostet at lave i eget regi, dvs. en regnskabsmæssig opgørelse af de samlede omkostninger ved opgavevaretagelsen.

Eget bud: Regionens eget bud på, hvordan den udbudte leverance kan leveres ud fra en vurdering af udbudsmaterialets indhold.

2. Formål med udbudspolitikken

Udbudspolitikken er et element i regionens løbende indsats for at sikre, at de opgaver, som regionen har ansvaret for, udføres med den størst mulige effektivitet og bedst mulige kvalitet inden for de økonomiske rammer samt under hensyn til de kvalitets- og servicemål, som regionen fastlægger.

Udbudspolitikken skal sikre:

- At der foreligger et kvalificeret og ensartet grundlag for beslutninger om udbud/udlicitering.
- At grundelementerne i udbudsmaterialet er i orden.
- At medarbejderne informeres og inddrages i overvejelserne på baggrund af KTO-aftalen og i øvrigt i overensstemmelse med gældende regler og personalepolitik i forbindelse med udliciteringer.
- At der sker en løbende opfølgning af de opgaver, som udføres eksternt, på mindst samme niveau som for regionens kontrol af de opgaver, regionen selv udfører.

Endvidere skal de grundlæggende principper inden for forvaltningsretten og konkurrenceretten sikres i forbindelse med udbud:

Konkurrence: Alle relevante virksomheder skal igennem fri konkurrence have mulighed for at få tildelt opgaver for offentlige myndigheder.

Ligebehandling: For at sikre at konkurrencen er fri, skal alle tilbudsgivere behandles ens og på samme vilkår.

Gennemsigtighed: Udbudsforretninger skal gennemføres på en sådan måde, at det kan dokumenteres, at alle bliver behandlet lige på et ensartet grundlag.

Forbud mod diskrimination: Alle virksomheder (herunder også udenlandske) skal gives samme muligheder for deltagelse i udbudsforretninger og udførelse af offentlige opgaver.

Der lægges stor vægt på, at der i forbindelse med planlægningen af udbud, gøres overvejelser i et meget bredt perspektiv om hvordan en opgaveløsning i regionen kan videreudvikles.

Det skal indgå i overvejelserne, hvordan mål om effektivisering, fortsat udvikling og innovation bedst kan indgå i udbudsprocessen.

Der lægges vægt på samarbejde med regioner, kommuner, universiteter eller private virksomheder ved løsningen af opgaver, hvis dette vurderes at understøtte effektivitet, udvikling eller innovation i opgaveløsningen.

Hvor det er relevant, kan man overveje at indgå i partnerskaber omkring opgaveløsningen.

Forinden stillingtagen til evt. udbud af en opgave skal der laves en beskrivelse af opgavens egnethed til udbud, krav til opgaveudførelsen, forventninger til udvikling af kvalitet og service, muligheder for afgivelse af eget bud samt omkostninger ved gennemførelse af udbud. I forhold til den videre udvikling af løsningen af opgaverne skal det overvejes, hvordan fortsat udvikling og effektivisering bedst kan indgå i udbudsprocessen.

3. Procedurer for politisk behandling

3.1. Udlicitering af opgaver, som hidtil har været udført af regionens ansatte

Forslag om udliciteringer forelægges Regionsrådet med henblik på principbeslutning og fastlæggelse af rammerne for udliciteringen.

2. gangsllicitationer behandles ligeledes af Regionsrådet. De økonomiske, udviklingsmæssige og kvalitetsmæssige resultater, som er opnået ved udliciteringen, skal inddrages ved vurderingen af, om området skal hjemtages på ny og håndtering af kontrolbud.

3.2. Udbud af opgaver, som ikke hidtil har været udført af regionens ansatte

Beslutning om udbud vedrørende køb af tjenesteydelser, som ikke hidtil har været udført af regionens ansatte, træffes som hovedregel administrativt som et led i det normale driftsansvar. Se indkøbspolitik for Region Syddanmark.

Er der tale om en tjenesteydelse som tidligere har været udført af regionens ansatte, men hvor opgaven i en periode

har været udliciteret, skal opgaven forelægges Regionsrådet (se ovenfor under 2. gangs licitationer).

3.3 Varekøb

Beslutninger om udbud vedrørende varekøb træffes administrativt som et led i det normale driftsansvar. Se Indkøbspolitik for Region Syddanmark.

4. Opgavens egnethed til udlicitering

En række forhold skal inddrages i vurderingen af, om en opgave er egnet til udbud.

4.1 Myndighedsopgaver

Af hensyn til borgernes retssikkerhed må regionen ikke udlicitere myndighedsopgaver, medmindre der er særlig hjemmel for det. Det skal derfor påses, at der ikke foretages udlicitering, hvor regionen træffer konkrete afgørelser, udarbejder planer eller iværksætter kontrol eller tilsynsforanstaltninger. Ved udførelsen af myndighedsopgaver er der typisk en del funktioner vedrørende udarbejdelse af det faglige beslutningsgrundlag, som lovligt også vil kunne varetages eksternt.

4.2 Konkurrenceforhold

Før en opgave udbydes, bør det undersøges, om markedssituationen giver mulighed for konkurrence om opgaven. Er der kun en enkelt eller få leverandører, indgår det i vurderingen, om der kan skabes konkurrence ved på en hensigtsmæssig måde at opdele opgaven på flere leverandører eller overveje en delvis udlicitering. Klare stordriftsfordele kan tale imod en opsplittning af opgaven.

4.3 Strategiske hensyn vedr. udlicitering

Nogle opgaver har så stor betydning for regionens styring og ledelse, at de vanskeligt kan udføres af andre end regionen

selv.

Regionen skal overveje, hvordan den ønskede udvikling af en opgave sikres efter udbud. Hvis et område ofte skifter karakter i henseende til behov og forudsætninger, bør der udvises særlig opmærksomhed ved at definere og pålægge en ekstern leverandør den nødvendige fleksibilitet i kontrakten.

Behovet for forsyningssikkerhed skal vurderes. Behovet vil være størst, hvor borgerne har retskrav på en offentlig ydelse, og hvor det vil have fatale følger for borgeren, hvis forsyningen svigter. Det skal derfor vurderes, om en opgave kan tåle at blive udsat for misligholdelse, strejke, konkurs eller lignende hos leverandøren. Regionen skal i kontrakten med leverandøren sikres behørigt i sådanne situationer. Regionen kan have en interesse i at fastholde en opgave i eget regi, fordi den kræver en ekspertise, som regionen ikke ønsker at miste.

Regionen skal overveje interessen og muligheden for en senere hjemtagning af opgaven. I jo højere grad forsyningssikkerheden spiller en rolle, jo vigtigere er det at sikre, opgaven i tilfælde af forsyningssvigt kan varetages på anden vis.

Der skal være et rimeligt forhold mellem den forventede besparelse og de omkostninger, der er forbundet med at gennemføre udbudsforretningen. Disse overvejelser skal foretages for hele aftaleperioden på grundlag af en totalomkostningsbetragtning. Herved skal det også tages i betragtning, at det som hovedregel er billigere at udbyde en opgave, når den har været i udbud tidligere.

Samtidig med beslutning om udbud skal der foreligge et overslag over ekstraomkostninger (følgeomkostninger) ved gennemførelsen af udbudsforretningen og en eventuel udlicitering. Følgeomkostninger kan eksempelvis være udgifter til konsulenter til gennemførelse af udbudsforretningen, kontrol og tilsyn med opgaven efter udlicitering, rådighedsløn til tjenestemænd, hvis stilling nedlægges i forbindelse med udlicitering, samt økonomiske forhold ved afhændelse eller mindre rentabilitet af eksisterende produktionsapparat.

5. Former for udbud/tilbudsindhentning og markedsafprøvning

Region Syddanmark har forskellige muligheder for at afprøve markedssituationen samt for at gennemføre et udbud. Lovgivningen fastlægger på nogle områder, hvilke udbudsformer der skal benyttes.

5.1 Former for udbud/tilbudsindhentning

a. Tilbudsindhentning

På de områder, hvor der ikke gennem lovgivningen stilles krav om udbud ved køb af varer og tjenesteydelser og bortforpagtning, vil regionen gennem afprøvning af markedssituationen sikre sig det mest fordelagtige køb eller opgaveløsning eller den bedste forpagtningsafgift i forhold til de ønskede krav.

Regionen skal sikre, at der skabes en konkurrencesituation, som opfylder almindelige krav til ligebehandling af tilbudsgivere, gennemsigtighed i udbudsvilkårene, anvendelse af objektive og saglige kriterier ved valg af tilbud og lignende. Der skal udarbejdes et skriftligt udbudsgrundlag, som sikrer gennemsigtigheden og dokumentationen af ligebehandlingen og sagligheden i markedsafprøvningen.

I henhold til Lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter udbydes en opgave, en forpagtning eller et indkøb gennem regionens hjemmeside på www.regionsyddanmark.dk/leverandørportal, men kan ved vurdering af konkurrencehensynet også annonceres gennem andre medier f.eks. på Regionsudbud.dk. Udbud gennem annoncering kan undlades, hvor opgavens værdi er mindre end 500.000 kr. og omkostningerne eller tidsforbruget ikke står i rimeligt forhold til indkøbets/opgavens størrelse. I disse tilfælde indhentes som minimum 2 tilbud, medmindre der er tale om bagatelindkøb.

Nærmere oplysninger om gældende indkøbspolitik findes på www.regionsyddanmark.dk/leverandørportal.

Tilbudsindhentning ved bygge- anlægsarbejder, som ligger under tærskelværdien for EU-udbud, er omfattet af lov om tilbudsindhentning inden for bygge- anlægssektoren.

b. EU-udbud

Region Syddanmark er forpligtet til at udbyde indkøb af varer og tjenesteydelser når kontraktværdien over en 4-årig periode overstiger tærskelværdien¹.

Tærskelværdien for regionens køb af varer og tjenesteydelser er for 2006/2007 fastsat til 1.570.203 kr.

Der kan vælges følgende udbudsformer:

- Offentligt udbud - alle interesserede kan afgive tilbud
- Begrænset udbud - tilbud kan kun afgives af dem, der er opfordret eller indbudt hertil af regionen.
- Konkurrencepræget dialog

Valget mellem offentlig og begrænset EU-udbud er frit. Regionen skal ved valg af udbudsform og tilrettelæggelse af udbuddet udnytte de muligheder, der måtte være for at sikre tilstrækkelig konkurrence og ligebehandling af tilbudsgiverne.

Fordelen ved *offentligt udbud* er, at der er mulighed for en bred afprøvning af markedet. Ulempen ved et offentligt udbud er, at der kan være mange tilbud at tage stilling til, og tilbudsgiverne kan have meget forskellige forudsætninger for at løfte opgaven. Det vil tidsmæssigt være en fordel at anvende offentligt udbud, når der ikke forventes mange tilbud, eller når en forudgående vurdering af tilbudsgivernes virksomhed ikke er så afgørende, fordi indkøbet kan beskrives meget præcist og klart. Ved indkøb af standardprodukter/ydelser, eller hvis ydelsen er relativt ukompliceret, kan de tidsmæssige fordele tale for at anvende offentligt udbud.

Et *begrænset udbud* giver regionen mulighed for at vurdere de potentielle tilbudsgiveres virksomhed, inden der afgives tilbud og herefter udvælge det antal tilbudsgivere, som det er hensigtsmæssigt at lade byde på opgaven. Udvælgelsen bør ske, så der sikres en bred konkurrencesituation. Det vil være en fordel at anvende begrænset udbud, når der forventes mange tilbudsgivere, eller der er tale om udbud af mere komplicerede ydelser, hvor en forudgående vurdering af virksomhedens formåen er relevant for at mindske antallet af ukvalificerede tilbud. Hvor det er muligt, bør 5-7 tilbudsgivere anmodes om at afgive tilbud.

¹ Den samlede kontraktsum for aftalen.

Regionen offentliggør ved annoncering afholdelsen af udbudsforretningen og vilkårene for deltagelse. Alle udbud offentliggøres i EU-Tidende og på www.regionsyddanmark.dk/leverandørportal. Det skal af annonceringen fremgå, om institutionen afgiver kontrolbud, samt hvilket af følgende kriterier der vil blive lagt til grund ved udvælgelsen blandt tilbuddene:

- Laveste pris
- Økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Det vil ofte sikre den bedste løsning at vælge kriteriet det økonomisk mest fordelagtige tilbud, således at der kan lægges vægt på både prisen og andre forhold såsom: kvalitet, teknisk værdi, miljøforhold, service, leveringsbetingelser, arbejdsmiljø m.v. Vægtningen af tildelingskriterierne skal oplyses i udbudsmaterialet. Når der påviseligt ikke kan foretages en vægtning skal tildelingskriterierne prioriteres.

Konkurrencepræget dialog

I tilfælde af særligt komplekse kontrakter, hvor anvendelsen af et offentligt eller begrænset udbud ikke gør det muligt at indgå kontrakt, kan der gøres brug af konkurrencepræget dialog. Udbudsformen har til formål at indkredse og fastslå, hvordan et konkret behov bedst kan opfyldes.

5.2 Former for markedsafprøvning

I bestræbelserne på at sikre innovation, udvikling og effektivisering lægger Region Syddanmark vægt på løbende at være i dialog med markedet og udvikle et tæt samspil på tværs af offentlige og private opgaveløsninger.

Region Syddanmark skal arbejde for at udnytte mulighederne for maksimal serviceudvikling ved at indgå i partnerskaber. Ønsket er at skabe tæt offentlig-privat samspil omkring udviklingen af nye produkter og services. Et stærkt offentligt-privat partnerskab skal opdyrkes, så nye potentialer kan bringes i spil i mødet mellem de to sektorer.

Formål er at skabe rammer for, at viden og kompetencer kan bevæge sig frem og tilbage mellem den private og den offentlige sektor.

Sådanne partnerskaber kan potentielt antage mange former. Lige fra egentlige selskaber til enkeltstående udviklingsaftaler.

Uafhængigt af udbudsformen kan markedsafprøvningen og partnerskabsrelationer etableres under forskellige rammer bl.a.:

a. Rammeaftale

I de tilfælde, hvor Region Syddanmark gentagne gange skal indkøbe varer eller tjenesteydelser af samme beskaffenhed, kan det være en fordel at udbyde en rammeaftale. Udbud af en rammeaftale indebærer, at de efterfølgende enkelte indkøb ikke selvstændigt skal udbydes. Anvendelse af rammeaftaler fra eksempelvis Indkøbsservice A/S (tidl. SKI a/s) kræver således heller ikke særskilt udbud af det enkelte indkøb.

Rammeaftalen indgås typisk ved indkøb af en ikke på forhånd fastsat mængde varer eller ydelser, som regionen successivt ønsker at aftage inden for en konkret afgrænset tidsperiode.

Rammeaftaler er velegnede, hvor der ønskes mulighed for ved det konkrete køb at kunne vælge fra et standardvaresortiment hos flere leverandører.

b. Projektkonkurrencer

Projektkonkurrencer er tidsmæssigt krævende, men har en klar løsningsmæssig fordel, hvor regionen ønsker at give tilbudsgiverne særlig stor frihed til at løse en given opgave, i nogle situationer kan formen med fordel anvendes ved udbud af it-systemer.

c. Offentligt-offentligt og offentligt-privat samarbejde

Regionen kan indgå i samarbejder med andre offentlige myndigheder og private virksomheder om løsning af fælles opgaver vedrørende sygehusydelser, øvrige ydelser og tilskud, præhospital indsats og befordring, udvikling og forskning, samarbejde og planlægning om sundhedsberedskabet.

Regionen kan endvidere indgå i samarbejde med statslige myndigheder, universiteter og private virksomheder om

forskning og udvikling af opgaver efter sundhedsloven jf. ovenfor.

Formålet med samarbejde kan både være udgiftsbegrænsning ved stordrift og fælles udvikling af kompetencer.

Succesfulde samarbejder kan herudover medføre udvikling af produkter, som kan indgå i offentligt-private selskaber, som driver virksomhed med henblik på salg af varer og tjenesteydelser.

d. Partnerskaber

Partnerskab er en samarbejdsrelation, som typisk anvendes ved udbud, hvor kravspecifikationen er relativt løs, og hvor samarbejdsforholdet mellem udbyder og leverandøren er baseret på dialog, fleksibilitet og tillid.

Servicepartnerskaber er en samarbejdsmodel mellem offentlige og private virksomheder, hvor partnerne vælger hinanden på baggrund af komplementære innovations- og samarbejdskompetencer. Formålet er at varetage serviceopgaver og udvikle ydelser og processer med afsæt i fælles målsætninger og ved brug af økonomiske incitamenter. Partnerskab bygger på et udbud og indgåelse af en kontrakt på grundlag af en åben kravspecifikation, som fastlægger de overordnede krav til ydelser og resultater.

Offentlig-Privat Partnerskab (OPP) er en metode til at håndtere større projekter om design, finansiering, byggeri, drift, vedligeholdelse og serviceydelser som én samlet opgave.

e. Afknopning

Ved afknopning forstås, at medarbejdere danner et selskab, der varetager de opgaver, de selv varetog, da de var ansat i regionen. Afknopning kaldes også firmatisering.

6. Udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder

Regionen kan indgå aftale med andre offentlige myndigheder om udførelse af opgaver, ved at en anden offentlig myndighed udfører en af regionens opgaver sammen med egne opgaver. I lov nr. 548 af 8. maj 2006 om kommuners

udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber opstilles de nærmere vilkår for sådanne aftaler.

Regionen kan alene udføre opgaver for andre offentlige myndigheder, hvis der er særskilt hjemmel i lovgivningen til dette. Det gælder f. eks. i sundhedlovgivningen for udførelse af undersøgelser og prøver, forskning, efter- og videreuddannelse og rådgivning om sygdomme.

7. Rammer for beslutning og gennemførelse af udbud

7.1 Løbende vurderinger

Afdelingerne og institutionerne skal aktivt i forbindelse med deres løbende opgavevaretagelse overveje mulighederne for udbud/udlicitering. For de opgaver, som vurderes udbudsegne, udarbejdes en redegørelse, som minimum bør indeholde beskrivelser af følgende elementer:

- Arbejdsopgaven og dens forventede udvikling over en hensigtsmæssig kontraktperiode/3-5 år.
- Opgavens egnethed i relation til udlicitering.
- Udviklingsforslag i forhold til nuværende service- og kvalitetsniveau.
- Miljømæssige forhold og udviklingsforslag.
- Overvejelser om mulige interne omlægninger og/eller effektiviseringer.
- Omkostninger ved udbud, herunder etablering af kvalitetskontrol.

Tilsvarende skal institutionen vurdere allerede udliciterede opgaver med henblik på fornyet udbud.

7.2 Krav til organisering

I forbindelse med forberedelsen af en udbudsforretning er det vigtigt at tage stilling til, hvordan arbejdet skal organiseres.

De praktiske problemstillinger ved organiseringen er forskellige afhængig af, om der skal udarbejdes eget bud eller ej. For at sikre, at der ikke sker en forskelsbehandling mellem regionens egen driftsenhed og eksterne tilbudsgivere, skal

der være vandtætte skodder mellem de medarbejdere i regionen, der udarbejder eget bud og dem, der udarbejder udbudsmaterialet, vurderer tilbuddene m.v.

De vigtigste forhold, der skal afklares ved tilrettelæggelse af et udbud, er:

- Fastlæggelse af tidsplan for udbudsforretningen.
- Inddragelse af MED-udvalg i henhold til KTO-aftalen (ved udlicitering).
- Brugerindflydelse på udbudsmaterialet.
- Udarbejdelse af udbudsmateriale og vurderingsmateriale m.m. til brug for vurdering og sammenligning af tilbud.
- Eventuel forelæggelse for direktion og politisk(e) udvalg.
- Overvejelser om virksomhedsoverdragelse.
- Iværksætte opfølgings-/kontrolforanstaltninger.

7.3 Kontrolbud

Regionen har gennem udarbejdelse af kontrolbud mulighed for selv at deltage i konkurrencen ved udlicitering. Kontrolbud kan udarbejdes i de nedenfor beskrevne former.

Det er væsentligt, at der udarbejdes et kontrolbud, således at det kan vurderes, om regionen skal beholde opgaven i eget regi eller overdrage opgaven til en ekstern leverandør.

Der bør altid udarbejdes mindst et af de nedennævnte kontrolbud:

a. Referencebudget

Referencebudget bør altid udarbejdes med henblik på at vurdere udbudsresultatet i forhold til den hidtidige driftssituation.

Referencebudgettet er med udgangspunkt i budget- og regnskabstal en opgørelse over udgifter, der viser de hidtidige langsigtede gennemsnitsomkostninger ved de opgaver, der nu udbydes. Det vil sige udgifter til at dække det eksisterende service- og kvalitetsniveau med den nuværende organisering af arbejdet.

Et referencebudget kan danne grundlag for at annullere en udbudsforretning, når de modtagne tilbud klart overstiger det forventede/eksisterende udgiftsniveau.

Referencebudgettet er en ekstra nødbremse, der kan anvendes i de specielle tilfælde, hvor kravene i udbudsmaterialet viser sig at medføre helt uventede og utilsigtede høje tilbud i forhold til det eksisterende udgiftsniveau.

I de situationer, hvor opgaven allerede varetages af eksterne firmaer, skal der som udgangspunkt kun udarbejdes en udgiftsopgørelse med henblik på at vurdere udbudsresultatet i forhold til den hidtidige driftssituation.

b. Organisationsbud

Et organisationsbud er ikke et egentligt bud på opgaven. Organisationen opdeles derfor ikke. Almindelige habilitetsregler gælder dog således, at den eller de personer, der har udarbejdet organisationsbuddet, ikke kan deltage i behandlingen af tilbud.

Organisationsbuddet er en økonomisk beregning af, hvad det vil koste regionen at udføre den udbudte opgave i eget regi.

Forudsætningen for at anvende organisationsbud er, at den udbudte opgave i høj grad svarer til den eksisterende opgavevaretagelse, og at de ændringer, der måtte være i forhold til eksisterende opgavevaretagelse, kan beregnes ved hjælp af kendte regnskabstal, eksempelvis lønninger til konkrete stillingskategorier.

Organisationsbud er specielt anvendeligt, når den udbudte opgave afviger så meget fra den eksisterende opgavevaretagelse, at referencebudgettet ikke giver et relevant sammenligningsgrundlag, men hvor det dog ved hjælp af dokumenterbare udgiftstal er muligt at foretage en objektiv troværdig beregning.

Organisationsbuddet kan på samme måde som referencebudgettet anvendes til annullering af udbudsforretningen, hvis antagelse af et tilbud vil medføre helt utilsigtede høje omkostninger i forhold til det eksisterende udgiftsniveau.

c. Eget bud

Eget bud anvendes kun, hvor dette findes mest hensigtsmæssigt, fx fordi opgaven udbydes på en måde, som

adskiller sig væsentligt fra den eksisterende opgavevaretagelse, og hvor beregning af et organisationsbud (se pkt. b) ikke er muligt.

Organisationen opdeles med vandtætte skodder, og den afdeling, der laver eget bud, skal give et tilbud på linje med de eksterne tilbud. Økonomien beregnes ud fra præcis det service- og kvalitetsniveau, der er i udbudsmaterialet.

Opdeling af organisationen med vandtætte skodder skal opfylde følgende betingelser:

- Ansvar for eget bud lægges på afdelingschefniveau – det vil sige den ansvarlige afdelingschef for den afdeling, der udarbejder eget bud.
- Når der udarbejdes eget bud, skal der sikres en reel uafhængighed mellem udbudssiden og eget-budsiden i organisationen.
- Rådgivende afdelinger rådgiver den del af organisationen, der varetager udbudssiden. Eget bud-siden må søge ekstern rådgivning.

d. Generelt

Beregningen af et referencebudget, organisationsbud eller eget bud følger retningslinjerne i cirkulære om vejledning i udbud af kommunale og amtskommunale driftsopgaver sammenholdt med statens cirkulære om udbud og udlicitering.

Kontrolbud skal foreligge senest samtidig med tilbudsfristens udløb.

Viser organisationsbuddet eller referencebuddet at regionens omkostninger ved opgaven er billigere/økonomisk mest fordelagtigt end indkomne tilbud, kan udbudsforretningen annulleres.

Institutionen og den interne enhed udarbejder en intern samarbejdsaftale om udførelse af opgaven i eget regi. Det skal sikres, at en eventuel effektiviseringsgevinst fastholdes.

Som grundforudsætning for at lave omkostningskalkulationer og sikre udbudsparathed i regionen skal driftsaktiver registreres og værdiansættes.

8.4 Vurdering af tilbud

I forbindelse med gennemførelse af prækvalifikation og udbud skal udvælgelses/tildelingskriterierne forud være fastlagt. Den indbyrdes vægtning eventuel prioritering mellem flere kriterier skal også fremgå. Disse oplysninger kan ikke fraviges i den efterfølgende behandling af anmodninger om prækvalifikation/modtagne tilbud. Det er således af største vigtighed, at disse kriterier er kvalificerede og klart formuleret i udbudsmaterialet.

I forbindelse med anmodninger om prækvalifikation skal kriterierne relatere sig til virksomhedens forudsætninger for at kunne løse den påtænkte opgave, herunder økonomisk, teknisk, social og miljømæssig formåen.

Kriterierne for vurdering af de egentlige tilbud skal forholde sig til selve ydelsen, herunder pris, kvalitet, service, leveringsbetingelser, sociale klausuler, miljøforhold m.v.

7.5 Sociale klausuler

Ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning skal regionen i sin udbudspolitik tage stilling til anvendelsen af sociale klausuler i forbindelse med udbud. En social klausul er et krav til leverandøren om at opfylde en nærmere angiven social forpligtelse ved opgaveløsninger for regionen med henblik på at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt. Sociale klausuler kan både være med til at mindske risikoen for, at virksomhedens nuværende medarbejdere bliver udstødt, og bidrage til, at udsatte grupper bliver integreret på arbejdsmarkedet.

Den eksterne leverandør skal efterleve de sociale klausuler, som stilles af regionen til understøttelse af det rummelige arbejdsmarked. Kravene bør være på niveau med de krav, som regionen stiller i forhold til egen virksomhed ved opgavens udførelse i eget regi.

7.6 Arbejdsklausul

Regionens kontrakter om bygge- og anlægsarbejder, som overstiger EU-tærskelværdien skal indeholde en arbejdsklausul, som sikrer de ansatte en løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommende fag i Danmark (ILO-konventionen nr. 94)

7.7 Miljøkrav

Region Syddanmark skal i overensstemmelse med miljølovgivningen medvirke til bæredygtig udvikling. Dette indebærer, at regionen skal virke for en miljømæssig bæredygtig udvikling ved planlægningen af regionens anlæg, drift, indkøb og forbrug. Særlige miljøkrav i forhold til indkøb/leverandører vil i givet fald fremgå af en miljøpolitik for regionen.

8. Medarbejderforhold

8.1 Inddragelse

I KTO-aftalen om medarbejdernes inddragelse og medvirken til omstilling, udbud og udlicitering er der fastlagt procedurer for personalets inddragelse og medvirken i forbindelse med udlicitering m.v.

Medarbejderinddragelsen tilrettelægges inden for den eksisterende medindflydelsesstruktur.

Personalet skal således i overensstemmelse med protokollatet inddrages i overvejelser, undersøgelser og analyser, forinden et udbud besluttet, og personalerepræsentanternes synspunkter, herunder eventuelle forslag om alternative løsninger, skal indgå i beslutningsgrundlaget, forinden en eventuel beslutning om iværksættelse af udbud tages.

Personalet skal inddrages ved udarbejdelsen af udbudsmaterialet, dog således at det ikke hindrer en udarbejdelse af et eget bud, hvis et sådant er besluttet.

Der kan lokalt aftales uddybende retningslinjer.

8.2 Vilkår

Ved overdragelse af ansvaret for en opgave fra regionen til en ekstern leverandør forudsættes det, at det berørte overenskomstansatte personale overdrages til den eksterne leverandør i overensstemmelse med lov om virksomhedsoverdragelse. Virksomhedsoverdragelsesloven beskytter medarbejderne mod afskedigelse med baggrund i en virksomhedsoverdragelse.

Lov om virksomhedsoverdragelse pålægger overdrageren af virksomheden en pligt til at informere medarbejderne.

Den eksterne leverandør skal ved overtagelse af overenskomstansat personale overholde regionens overenskomst, indtil denne udløber eller opsiges i overensstemmelse med overenskomstens opsigelsesbestemmelse.

Tjenestemandsansat personale er ikke ved en udlicitering forpligtet til at lade sig overføre til en ekstern leverandør. Via forhandling søges udlånsaftale etableret. Tjenestemanden forudsættes at bevare løn, pensions- og ansættelsesvilkår hos regionen i udlånsperioden. Tjenestemanden orienteres endvidere om muligheden for ansættelse hos den eksterne leverandør. Såfremt der ikke indgås en frivillig aftale i form af udlån eller stillingsovergang, og det ikke er muligt at anvise den tjenestemandsansatte et andet passende arbejde, kan det blive nødvendigt at afskedige den pågældende.

Der skal i udbudsmaterialet stilles krav om sikring af visse personalemæssige forhold, herunder at den eksterne leverandør skal acceptere regionens udlånsaftaler med tjenestemænd, og at den eksterne leverandør er forpligtet til at tilbyde tjenestemænd ansættelse i kontraktperioden.

Der skal ved udbuddet stilles krav om, at der tages hensyn til sikkerheden og sundheden ved en opgaves udførelse i henhold til arbejdsmiljølovens § 33a.

Når en opgave udliciteres, vil der typisk være nogle grænseflader i forhold til den del af organisationen, der bliver tilbage. Medarbejdere, der er delvist beskæftiget med den udliciterede opgave, men som ikke skal følge med over til den private virksomhed, vil miste nogle af deres arbejdsopgaver. Udliciteringen kan således afføde et behov for en intern omstilling.

Region Syddanmark lægger ved vurderingen af tilbudsgiverens virksomhed og igennem kontraktvilkår vægt på, at medarbejdere, der overgår til anden arbejdsgiver, sikres klare og gennemskuelige forhold samt god information om konsekvenserne af overgangen til anden arbejdsgiver.

Region Syddanmark er i forbindelse med udbud/udliciteringer indstillet på at understøtte initiativerne til udvikling af det rummelige arbejdsmarked ved at stille krav til sine leverandører om, at disse lever op til samme krav, som regionen stiller til egen virksomhed.

På arbejdsmiljøområdet stiller Region Syddanmark ligeledes krav til sine leverandører om, at disse lever op til de samme krav, som regionen stiller til sin egen virksomhed. Der henvises til regionens arbejdsmiljøpolitik.

9. Offentlighed om udbudsforretninger

Såfremt der ikke i selve udbudsmaterialet er krav om, at det valgte tilbud skal være offentligt tilgængeligt, er det de almindelige aktindsigtsregler, der er afgørende for, om materiale kan udleveres efter en konkret vurdering. Krav om videregående offentlighed skal fremgå af udbudsmaterialet.

10. Opfølgning

10.1 Kvalitetskontrol

Opstilling af klare krav til kvalitet og serviceniveau skal sikre et grundlag for den efterfølgende opfølgning og kontrol. I den kontrakt, som indgås, skal der fastsættes regler for kvalitetsopfølgningen, herunder eventuel mulighed for opsigelse.

Institutionen skal løbende foretage en opfølgning og kontrol af opgavens varetagelse i forhold til de opstillede krav - dette uanset om opgavevaretagelsen sker i eget regi eller den er overdraget til ekstern varetagelse.

Ved løbende opfølgning på udbudte driftsopgaver tages udgangspunkt i følgende principper:

- Der foretages målinger af kvaliteten af de leverede ydelser med henblik på opfølgning og dialog med leverandører.
- Leverandører og samarbejdspartnere til Region Syddanmark har ansvaret for egne interne processer og leverance af tilstrækkelige resultater. Region Syddanmark har således en forventning om, at leverandører og samarbejdspartnere er i stand til at sikre og dokumentere, at aftalegrundlagets krav og standarder overholdes, herunder gennem egenkontrol og overholdelse af myndighedskrav.
- Region Syddanmarks kvalitetsmålinger vil således rette sig mod kontrol af, om den leverede ydelse lever op til aftalegrundlag og forventninger på brugerniveau.
- Der bør anvendes flere gruppers (medarbejdere og brugere) vurdering målt med forskellige metoder for at

opbygge stabile billeder af kvalitetsniveauet som baggrund for opfølgning på leverandørers resultater. Region Syddanmarks almindelige målinger af brugertilfredshed anvendes i videst muligt omfang.

- Der kan efter behov inddrages faglige ekspertvurderinger i opfølgningen i form af eksterne auditører eller eksternt/internt sammensatte ekspertpaneler.
- Som forudsætning for involvering af medarbejdere og brugere skal ydelsen være beskrevet for Region Syddanmarks personale og brugere i de områder, hvor ydelsen modtages. Dette kan eksempelvis ske gennem udgivelse af servicedeklarationer, der informerer om ydelsernes indhold.

10.2 Opfølgningsredegørelse

Ifølge regionslovens §35 skal der afgives en redegørelse med oplysninger om, hvilke opgaver regionen har haft i udbud i den pågældende valgperiode.

Opfølgningsredegørelsen skal endvidere indeholde en redegørelse for opgavevaretagelsen i de situationer, hvor regionen efter et udbud har valgt fortsat at varetage opgaven selv på grundlag af et kontrolbud. Redegørelsen om kontrolbud skal indeholde oplysninger om, hvorvidt opgaven i økonomi og indhold bliver varetaget svarende til indholdet i kontrolbuddet. Redegørelsen kan endvidere indeholde oplysninger om, hvilken organisationsform der er valgt som følge af kontrolbuddet.

Udbudspolitikken er godkendt af Regionsrådet d. 25. juni 2007.

Det er administrationens opgave at følge op på udviklingen indenfor området og sørge for at bringe ændringer til politisk behandling.